

Zástupci organizací zabývajících se vzděláváním: Školství potřebuje v roce 2027 v rozpočtu minimálně 334 miliard korun. Sledujeme čtyři ukazatele o výdajích na něj.

29.6.2026 - EDUin | EDUin

Zástupci tří organizací, které se zabývají oblastí vzděláváním - EDUin, IDEA při CERGE-EI a PAQ Research - na dnešním setkání s novináři podrobněji představili a okomentovali návrhy z nedávné společné výzvy 25 organizací adresované předsedovi vlády A. Babišovi a ministryni financí A. Schillerové. Ta uvádí, že pokud má český stát dodržet všechny své závazky ve vzdělávání a přiblížit se v podílu výdajů ze státního rozpočtu na vzdělávání na průměr ostatních zemí OECD, měly by být výdaje ministerstva školství pro příští rok minimálně ve výši 334 miliard korun.

Společná výzva 25 organizací odkazovala na zmíněný podíl výdajů na vzdělávání i na další závazky, jakými jsou například: navýšení platů učitelů na 130 procent průměrné mzdy, dostatečnou míru podpory duševního zdraví žáků i rozvoj vysokých škol.

Organizace EDUin ve spolupráci s think tankem IDEA při CERGE-EI při setkání zveřejnila čtyři ukazatele o výdajích na české školství, které chtějí společně dlouhodobě sledovat a veřejně o nich informovat. Na základě jednotné metodologie tak chtějí ukazovat, jak si stát stojí při naplňování svých závazků ohledně financování školství.

Jde o následující ukazatele:

- 1) intenzita výdajů státního rozpočtu na regionální školství [v % HDP]
- 2) intenzita veřejných výdajů na regionální školství [v % HDP]
- 3) relativní platy učitelů v ČR v čase
- 4) mezinárodní relativních srovnání platů učitelů

Daniel Münich z IDEA při CERGE-EI v úvodním příspěvku na základě původních ukazatelů z materiálu Školské finance v datech zveřejněném v rámci Auditů vzdělávacího systému v ČR za rok 2025 přiblížil aktualizovaná data klášových ukazatelů. Každý z nich vypovídá o jiném aspektu financování školství.

„Výše výdajů státního rozpočtu na regionální školství se do roku 2017 pohybovala kolem dvou procent HDP. Poté rychle rostla a v roce 2021 dosáhla maxima ve výši 2,84 %. Poté postupně klesla a navýšila se a v letošním roce dosahuje 2,67 % - tento údaj pro srovnatelnost zahrnuje i prostředky, které jsou do škol od letošního roku zasílány skrze rozpočtové určení daní. Udržení intenzity těchto výdajů v dalších letech bude vyžadovat jejich navyšování nejméně tempy očekávaných růstů nominálního HDP,“ vysvětlil Daniel Münich.

Připomněl i aktuální studii CERGE-EI, která se věnovala vývoji a struktuře platů českých učitelů a výdajům na ně. Studie popisuje mimo jiné to, že relativní platy učitelů - v poměru k průměrné mzdě v

české ekonomice - byly až do roku 2017 velmi nízké (cca 106 %) a patřily tak k nejnižším v ekonomicky vyspělých zemích světa (OECD). V roce 2021 se přiblížily politickému příslibu 130 procent průměrné mzdy (ten je mimo jiné zanesený i přímo v zákoně). Od té doby opět výrazně klesají a v loňském roce klesly na 108,4 procent průměrné mzdy. Tempo růstu učitelských platů v posledních letech výrazně zaostávalo za celkovým růstem mezd v české ekonomice.

Programový ředitel EDUinu Jan Voroš Mušuta ve svém příspěvku popsal podíl výdajů na vzdělávání v procentech z HDP ve srovnání s ostatními zeměmi OECD. „Česká republika se k průměru OECD ve financování vzdělávání v posledních letech nepřibližuje,“ uvedl Mušuta. K navýšení výdajů na vzdělávání na průměr zemí OECD se vláda zavázala ve svém programovém prohlášení a v Hospodářské strategii. Průměr všech výdajů na vzdělávání je u zemí OECD 4,7 procenta HDP. Pokud by Česká republika chtěla tohoto průměru v příštím roce dosáhnout, znamenalo by to, že kapitola školství ve státním rozpočtu má být minimálně ve výši výše uvedených 334 miliard korun. Letos přitom pracuje ministerstvo školství podle schváleného rozpočtu s výdaji 284 miliard korun. Pro naplnění tohoto závazku je tedy třeba rozpočet v této oblasti v příštím roce navýšit minimálně o 50 miliard korun.

„Návrh na takové navýšení není jen číslem v tabulce. Jsou za ním dobře zaplacení učitelé, kteří ve školství zůstanou. Školní psychologové, prevence a dostupnější podpora ve školách. Děti, které systém nenechá na střední škole propadnout. Vysoké školy, které dokážou připravit kvalifikované profese, které nám tu dlouhodobě chybí,“ uvedl ve svém bloku Karel Gargulák z výzkumné organizace PAQ Research a podrobněji popsal konkrétní služby, sektory ve vzdělávání i dlouhodobě problematické oblasti českého školství, na které bude mít dostatek či nedostatek financí přímý dopad.

<https://www.eduin.cz/clanky/tz-eduin-rozpocet-2027-vzdelavani-ukazatele>